

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:
Cím: *Mi lesz, ha kenyérjegy lesz?*

Forrás: *Az Újság*

Bp.

1915 XII. 30

(Hely)

(Idő)

(Köt.

v. füz.) (Oldal)

240 gramm liszt vagy pedig ennek megfelelően 330 gramm kenyér vásárolható. Ebben a lisztmennyiségben befoglaltatik úgy a kenyérszánt, mint a tésztákra szánt liszt-mennyisége és a ki például az egyik napi szelvényéért lisztet vásárol, az nem kaphat ugyanazon a napon kenyéret is. A városházán erre vonatkozólag ezt mondták munkatársunk előtt:

— Voltaképpen az új helyzet nem rosszabb a mostaninál, vagy pedig a régebbi helyzetnél. Ezelőtt ugyanis mindenkinek hetenként és személyenként 1000 gramm kenyérlisztet és 750 gramm főző- vagy nullás lisztet utalványozott a város. Ez összesen 1750 gramm. Ezentul minder pesti embernek hetenként 1680 gramm liszt jut, vagyis mindössze 70 grammal kevesebb, a munkások ellenben 2100 gramm lisztet kapnak, 350 grammal többet, mint kaptak ezelőtt.

A közönség nem kap tehát külön lisztet a tészta készítésre, ellenben a vendéglők részére ugyanazt a főző- és nullás liszt mennyiségeket, a melyeket most kiutal a városi közéletmezési ügyosztály lisztelosztó hivatala, kiutalják a jövőben is. A vendéglők a kenyéret elismervény ellenében a péktől kapják, a pék pedig tartozik ezzel a lisztelosztó hivatalnak elszámolni és mindenkor annyi lisztet kap, a mennyi kenyérjegyről és elismervényről elszámol. Ha a péknek még lisztje van raktáron, akkor addig nem kap a várostól lisztet, a míg bejelentett készlete el nem fogy.

Vendéglőkben, kivéve a három pályaudvar éttermét, kávéházakban, kávémérésekben csakis kenyérjegy ellenében lehet kenyéret vásárolni, azonban a tanács a kávéházakra való tekintettel megengedi továbbra is, hogy a kávéhoz olyan cukrászsüteményt adjanak, a melyben az előállításához felhasznált összes anyag felénél kevesebb a liszt. Éppen

ezért a cukrászdák továbbra is kapnak lisztet a várostól, azonban a kávéosoknak és kávémérőknek ezentul sem fognak semmiféle lisztet utalványozni. A penziók vendéglőknek és szállodáknak számítanak. A szállodák részére a városi lisztelosztó hivatal ad el nagyobb mennyiségben napokra szóló kenyérutalványokat és a szállodáknak joguk lesz minden megszállott vendégnek kiszolgáltatni egy ilyen utalványt. A szállodák a vendégek bejelentőlapjainak egyszerű felmutatásával számolnak el.

Kétségtelen, hogy az új rendelet kellemetlen a sütőknek, kellemetlen a vendéglőknek, mert igen sok ember, a kinek elegendő lisztkészlete van és ezért nem kap kenyérutalványt, nem fog ezentul még néhanapján sem vendéglőben étkezni, mert végre is kényelmetlen dolog lenne a zsebben czipelni el a vendéglőbe a kenyéret, azonban kétségkívül a legkedvetlenebb lesz a rendelet hatása az utóbbi időben megszaporodott automata-büffékre, a melyek ezentul szintén csak kenyérral lehetnek ellátva. **nek el, akár az automaták útján is, olyan enni- valót, a mely kenyérré van téve.**

Gondoskodás történik azokról a vidékről feljött emberekről is, a kik nem szállodában szállnak meg, hanem néhány napig egy itteni rokonuknál, vagy ismerősüknél töltik el az idejüket. Ezek az emberek, a mennyiben nem hoztak volna magukkal kenyérjegyet a vidékről, a bejelentő lapjuk felmutatása mellett a kerületi lisztbizottságnál kaphatnak annyi darab kenyérutalványt, a hány napig a fővárosban tartózkodnak.

A most érvényben levő lisztutalványok érvényessége január 10-én tul megszűnik, illetve a lisztutalványoknak a január 10-én tuli időre kiállított részei érvénytelenek. A fűszerkereskedők ezen az időn tul is kapnak azonban főzölisztet és nulláslisztet és ebből az alternatív kenyérlisztutalványokra kiadhatják a megfelelő mennyiségeket. A

Mi lesz, ha kenyérjegy lesz?

(Alternatív utalványok. — Lesz liszt a fűszerkereskedőknél. — Nem tiltják be a cukrászsüteményeket. — A pékek és a viszontelárusítók elszámolása. — A kávéosok nem kapnak lisztet. — Szabad a Grahamkenyér s a kétszersült.)

— Saját tudósítónktól. —

Közöltük a kormánynak a kenyérjegyek használatára vonatkozó rendeletét. Most módunkban áll megbízható helyről szerzett információink alapján ismertetni, hogy *Budapestben miképpen oldják meg* a kötelezővé tett kenyérjegy-rendszer által előállott helyzet nehézségeit, vagyis melyek lesznek azok az intézkedések, a melyeket a városi tanács életbeléptet január 10-ike után.

Jóllehet nem történt még végleges intézkedés olyan irányban, hogy minő részleteket tartalmazzon a kenyérjegyek ügyében kibocsátandó tanácsi rendelet, azonban a főbb és fontosabb részletekre vonatkozólag megvannak már a megállapodások és ezek a megállapodások minden bizonynyal a közeli napokban már rendelet alakjában kerülnek napvilágra. A város tanácsa tudvalevőleg tanulmányozta Bécsben a kenyérjegy-rendszert és mostani intézkedésében az az elv vezet a tanácsot, hogy a bécsi hibák nálunk kiküszöböltessenek.

Kétségtelen immár, hogy a kibocsátandó kenyérjegyek alternatív természetűek lesznek és például az egy napi fogyasztásra szánt jegyek ellenében

Osztályozás	
Tárgy	381.631
Hely	
Idő	" 1915 "
Személy	
Helyszám	

fűszerkereskedők^(Helv) és a sütőmesterek elszámolási viszonyban állnak egymással. A sütőmester a viszontelárusítótól elismervényt kap az átvett kenyérről és ezt az elismervényt hetenként váltja be a városnál megfelelő lisztre. A viszontelárusító az eladott kenyér ellenében neki beszolgáltatott kenyérjegyeket a tanácsnak köteles elszámolni. Ugyanez a rendelkezés lesz mérvadó a vendéglősökre, kávéházakra, kávémérésekre is.

A sütők éppen úgy és éppen olyan nagyságu kenyereket készítenek a jövőben is, mint most és a kenyerekből fogják levágni az átadott kenyérjegyeknek megfelelő nagyságu porciókat.

A városi tanácsnak egyelőre csak az orosz foglyok ellátása okoz gondot. Az orosz foglyok ugyanis eddig naponként és fejenként egy kiló és 20 deka kenyeret kaptak és ha a jövőben redukálják ezt a mennyiséget, akkor féltő, hogy a foglyok, a kik ma nagyon meg vannak a helyzetükkel elégedve, de a kiknek szükségük van erre a kenyéradagra, nem tudnak esetleg úgy dolgozni, mint a hogy dolgoztak eddig. Már most könnyen előállhat az a helyzet, hogy vagy kevesebb kenyér jut a foglyoknak és akkor a munkájuk nem lesz kielégítő, vagy pedig az ő adagjukat meghagyják változatlanul, ebben az esetben azonban fél a tanács, hogy támadni fogják és szemére vetik,

hogy az orosz foglyoknak több kenyeret adnak, mint a fővárosi polgárságnak.

Végül még megjegyezzük, hogy mivel a péksütemények forgalombahozatala tárgyában kiadott miniszteri rendelet nem volt elég világos, *Deutsch Mór*, a budapesti sütők ipartestületének elnöke táviratilag fordult a belügyminiszterhez, a kitől felvilágosításokat kért arra nézve, hogy miféle aprósütemények állithatók elő. A kérdésre a miniszter ezt a választ küldte:

Folyó évi december hó 6-án a kereskedelemügyi miniszter urhoz intézett s onnan hozzám áttett távirati jelentésére értesitem, hogy a 4326/1915. M. E. számú rendelet első szakasza szerint buzának, rozsnak, árpának és keverékeiknek őrleményeiből, csakis zsemlyének, kiflinek vagy más apró péksüteményeknek előállítása tilos. *A kétszersültre, Grahamkenyérre, valamint a karlsbadi kenyérre ezen korlátozás nem vonatkozik.* Budapest, 1915. december 16.
a miniszter rendeletéből: *Kiszely* s. k. miniszteri osztálytanácsos.